

РЕШЕНИЕ

№ 10074

гр. София, 13.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав, в публично заседание на 09.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **10230** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 – чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на „МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР МЛАДОСТ МЕД 1“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], срещу ЗАПОВЕД за налагане на санкции №РД-253С-305/12.09.2025г. на управителя на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК). С оспорвания административен акт, на основание чл.455, ал.1 от Националния рамков договор за медицинските дейности за 2023 - 2025г. (НРД 2023-2025), на лечебното заведение „Медицински център Младост Мед 1“ ЕООД (МЦ “Младост Мед 1”) е наложена санкция „финансова неустойка“ в размер 100 (сто) лева, за нарушение на изискванията на чл.33, т.4 във вр. с чл.30 НРД 2023-2025, чл.55, ал.2, т.3 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО) и чл.81, ал.1 и ал.2, т.4 и чл.86, ал.1, т.1 от Закона за здравето (ЗЗдр.).

В жалбата са изложени доводи за недействителност на оспорваната Заповед, от които може да се направи извод, че се претендира несъответствие на административния акт с материалноправните норми и с целта на закона. Жалбоподателят поддържа, че управителят на НЗОК не е компетентен да издава актове и да налага санкции по реда на Закона за здравето. Изтъква, че в този случай материално компетентният орган е Изпълнителната агенция „Медицински надзор“. Намира за неприложима нормата на чл.33, т.4 НРД 2023-2025 – посочена като правно основание на спорната Заповед, тъй като според него, не е било изискано плащане или доплащане от осигурено лице, а се касае за такса за административни разходи по поддръжка на сайта на МЦ “Младост Мед 1”. Сочи, че тази административна такса е извън обхвата на дейностите, които са в пакета на специализираната извънболнична медицинска помощ, определен в Приложение №1 на Наредба

№9/2019г. за определяне на пакета от здравни дейности, гарантирани в бюджета на НЗОК (Наредба №9/2019г.). Твърди, че спорната такса в размер на 5 (пет) лева е въведена с Правилника за вътрешния трудов ред и дейността на лечебното заведение за електронна обработка/ справка за статуса на съответния пациент и не засяга лечебно-диагностичната дейност. Смята, че преди да наложи санкцията административният орган е следвало първо да издаде писмено предписание, за да не се допускат занапред нередности от същия вид. Претендира, че в оспорвания акт липсва оценка на тежестта на нарушението, основанията за извършването му и други обстоятелства от значение за отговорността на дружеството и не са изложени и мотиви дали процесният казус представлява „маловажен случай“ по смисъла на §1, т.4 от Допълнителните разпоредби (ДР) на НРД 2023-2025. Чрез процесуалния си представител адв. И. С. моли съда да отмени Заповед за налагане на санкции №РД-253С-305/12.09.2025г. и да осъди ответника да му възстанови сторените разноски по водене на делото, съгласно представения списък и доказателства за извършването им.

Ответникът – УПРАВИТЕЛ на Националната здравноосигурителна каса, оспорва жалбата. Чрез процесуалния си представител юрк. Х. Т. поддържа, че оспорваната Заповед за налагане на санкции е законосъобразна и не са налице сочените основания за нейната отмяна. Не претендира за разноски. Евентуално прави възражение за прекомерност на заплатеното от жалбоподателя адвокатско възнаграждение и моли съда да присъди по-нисък размер на разноските в тази част. Доводи за неоснователност на жалбата излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и писмените доказателства събрани по делото, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Насочена е срещу индивидуален административен акт който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно чл.465, ал.4 НРД 2023-2025. Подадена е в преклузивния срок за оспорване от активно легитимирано лице – адресат на акта.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Като взе предвид изложените от жалбоподателя оплаквания и извърши проверка на оспорвания акт на всички основания за законосъобразност, съдът достигна до следните изводи:

Заповед за налагане на санкции №РД-253С-305/12.09.2025г. е издадена от компетентен административен орган, в кръга на правомощията му, съгласно чл.455, ал.1 НРД 2023-2025.

Актът е в предписаната от закона форма и при издаването му не са допуснати нарушения на процесуалните правила, установени в чл.74 ЗЗО и Глава двадесет и първа от НРД 2023-2025, които да бъдат определени като съществени и да мотивират неговата отмяна. Съдът споделя разбирането, че нарушението на процесуалните правила е съществено само тогава, когато е повлияло или е могло да повлияе върху крайното решение по същество на административния орган.

Процесната Заповед е в съответствие с приложимите материалноправни норми и с целта на закона да се гарантира на здравноосигурените лица правото да получават медицинска помощ в обхвата на пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК.

Не е спорно между страните, че в качеството му на лечебно заведение по смисъла на чл.8, ал.1, т.2 от Закона за лечебните заведения (ЗЛЗ), жалбоподателят МЦ “Младост Мед 1” е сключил с НЗОК договори за оказване на специализирана извънболнична медицинска помощ на територията на Районната здравноосигурителна каса – [населено място] (СЗОК) с №222349, съответно от 17.02.2020г. и от 17.10.2023г.

Със Заповед №РД-25-360/10.07.2025г. управителят на НЗОК е наредил да бъде извършена пълна планова проверка на МЦ “Младост Мед 1” в периода 14.07. – 23.07.2025г., със задачи: 1) Контрол по изпълнението на Договор №222349/17.02.2020г. и Договор №222349/17.10.2023г. за оказване на специализирана извънболнична медицинска помощ; 2) Проверка по жалба с вх. №19-02-163/11.06.2025г. Определени са длъжностните лица – служители в НЗОК, които да осъществят проверката.

За резултатите от проверката е съставен Протокол №РД-25-360-1/23.07.2025г., който видно от отбелязването на последната му страница, е бил връчен на управителя на дружеството д-р П. Х. на 29.07.2025г. Срещу констатациите и изводите, отразени в Протокол №РД-25-360-1/23.07.2025г., жалбоподателят е изразил становище и е направил писмени възражения (вх. №20-22-735/05.08.2025г.). С писмо изх. №20-22-735/06.08.2025г. преписката е била изпратена на директора на СЗОК за разглеждане на възраженията на МЦ “Младост Мед 1” от Арбитражната комисия към Районната здравноосигурителна каса и съответно уведомяване на лечебното заведение за решението.

Поради равен брой противоположни гласове по възражението на МЦ “Младост Мед 1” относно изискваната допълнителна такса за електронна обработка на информацията Арбитражната комисия по медицински дейности към СЗОК е приела да предостави протокола на управителя на НЗОК, на основание чл.473, ал.3 и ал.4 НРД 2023-2025 (Протокол №13/28.08.2025г., т.ІІІ).

Административното производство е приключило с постановяване на оспорваната Заповед за налагане на санкции №РД-253С-305/12.09.2025г. Въз основа на фактите, установени в административното производство управителят на НЗОК е достигнал до извод, че с изискването за заплащане на допълнителна такса в размер на 5 лева за покриване на разходите за електронна обработка на персоналната медицинска документация за всеки пациент и достъпване на информационните системи, базирани на здравни web платформи, лечебното заведение е нарушило забраната, установена в чл.33, т.4 НРД 2023-2025 да не се изисква плащане или доплащане от осигурените лица за видовете медицинска дейност, заплатена от НЗОК.

Този извод е законосъобразен.

В чл.55, ал.2 ЗЗО е посочено задължителното съдържание на НРД, което включва и условията и реда за оказване на отделните видове медицинска помощ (т.3). Нормата на чл.30 НРД 2023-2025 задължава изпълнителите на медицинска помощ да осъществяват дейността си съгласно изискванията на ЗЛЗ, ЗЗО, ЗЗдр., Кодекса на професионалната етика, Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина (ЗЛПХМ), подзаконовите нормативни актове и НРД. С разпоредбата на чл.33, т.4 НРД 2023-2025 е въведена забрана изпълнителите на медицинска помощ да изискват плащане или доплащане от здравноосигурените лица за видове медицинска дейност, която е заплатена от НЗОК, извън предвидената сума, освен за медицински изделия за определени Клинични пътеки (КП)/ Амбулаторни процедури (АПр)/ Клинични процедури (КПр), в които това е изрично посочено. Идентична забрана се съдържа и в чл.2, ал.4 от Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ (НОПДМП), съгласно която лечебните заведения, сключили договор с НЗОК за оказване на медицинска помощ, не могат да определят цени и да изискват и приемат плащания/ доплащания от здравноосигурените лица за предоставяната им медицинска помощ в обхвата на основния пакет от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, за която лицата имат съответното направление, издадено по реда на тази наредба. От друга страна в чл.37 ЗЗО изрично и изчерпателно е регламентирано какви такси, определени с постановление на Министерския съвет (МС), се събират от задължително здравноосигурените лица при всяко посещение при лекаря или при лекаря по дентална медицина, както и за всеки ден болнично лечение. Такса за електронна

обработка/справка за статуса на съответния пациент не е сред нормативно установените в чл.37 ЗЗО плащания и следователно не може да бъде изисквана и начислявана от лечебното заведение по негово усмотрение в обхвата на заплащаните от НЗОК медицински дейности.

Законът за здравето - чл.81, ал.1, изрично предвижда, че всеки български гражданин има право на достъпна медицинска помощ при условията и по реда на този закон и на ЗЗО, при спазване на принципите, установени в ал.2. Условията и редът за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ се определят с наредба на Министерския съвет (чл.81, ал.3 ЗЗдр.).

Съгласно чл.246 и чл.247, ал.2 НРД 2023-2025, електронните първични медицински и финансово-отчетни документи се изготвят в утвърден от НЗОК формат, подписват се с квалифициран електронен подпис (КЕП) и се съхраняват съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23.07.2014г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ, L 257/73 от 28 август 2014 г.) и на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги (ЗЕДЕУУ). Националната здравноосигурителна каса осигурява на изпълнителите на специализирана извънболнична медицинска помощ чрез електронния портал на НЗОК достъп с електронен подпис на лекаря специалист до информация за диспансеризирани при него пациенти с МКБ код на заболяванията и дата на диспансеризация. Изпълнителите на медицинска помощ са задължени да събират, поддържат, съхраняват и предоставят на НЗОК/РЗОК информация в електронен вид в определен от НЗОК формат - за отчитане на извършената от тях дейност в полза на здравноосигурените лица, съдържащ атрибутите от първичните медицински документи съгласно приложение №2 „Първични медицински документи“.

Безспорно се установява с приетите писмени доказателства: Фискален бон с уникален №, № DT578006-0037-0095740, DT578006-0039-0097308, че от здравноосигурените лица (ЗОЛ) И. Н. Н. и И. П. Г. е било поискано и получено заплащане на такса за електронна обработка на информация в размер на 5,00 (пет) лева - за дейности, които са задължение на всяко лечебно заведение, сключило договор с НЗОК във връзка с обработването на документацията в електронен вид. Установява се също с приетите писмени доказателства, че на ЗОЛ са били извършени консултативни амбулаторни прегледи от специалист по урология, съответно: на И. Н. Н. на 10.06.2025г. (амбулаторен лист №2516160BAD8A) и на И. П. Г. на 10.07.2025г. (амбулаторен лист №25168908A2DF). Следователно на ЗОЛ е била оказана медицинска помощ в обхвата на основния пакет от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК. Не се твърди по делото и не са ангажирани доказателства на двамата пациенти да е била предоставена допълнителна „услуга“, която те да са поискали и която да е извън обхвата на медицинската дейност, заплащана от бюджета на НЗОК.

В чл.2, ал.3 НОПДМП е предвидено, че здравноосигурените лица имат право на достъп до медицинска помощ извън тази по ал.1 и ал.2, както и на допълнително поискани услуги, свързани с оказването на медицинска помощ, които се заплащат по цени, определени от съответните лечебни заведения при спазване изискванията на Наредбата. Дейността по обработването на документацията в електронен вид не представлява „допълнителна услуга“ по смисъла на чл.2, ал.3 НОПДМП, извън обхвата на основния пакет от здравни дейности и следователно за нея не може да бъде изисквано заплащане на допълнителна такса, извън потребителската такса по чл.37, ал.1 ЗЗО. С изискването на суми, различни от таксите, изрично посочени в чл.37, ал.1 ЗЗО, се накърняват икономическите права на пациентите, тъй като те се задължават да заплащат за „услуга“, която нито са поискали, нито им е била предоставена.

При това съдът приема, че въз основа на фактите, установени в административното производство,

които не се и оспорват от жалбоподателя, управителят на НЗОК е достигнал до законосъобразен извод, че лечебното заведение е нарушило императивната забрана по чл.33, т.4 НРД 2023-2025 и следователно законосъобразно му е наложена санкция „финансова неустойка“, на основание чл.455, ал.1 НРД 2023-2025.

Спорен по делото е въпросът относно размера на наложената санкция над минималния по чл.455, ал.1 НРД 2023-2025, както и въпросът дали ли е маловажност на допуснатите нарушения. Настоящият решаващ състав приема, че санкцията, определена в среден размер е законосъобразна и справедлива, като се вземе предвид обстоятелството, че за същото нарушение на забраната по чл.33, т.4 НРД 2023-2025 на лечебното заведение вече са били налагани санкции от същия вид, каквото твърдение е направено именно в жалбата на МЦ “Младост Мед 1”. Неоснователно е и възражението, че административният орган е бил длъжен да приложи нормата на чл.449, ал.4 НРД 2023-2025 и вместо да наложи предвидените в НРД санкции, да предупреди нарушителя, за да не допуска той и занапред нередности от същия вид. Действително разпоредбата на чл.449, ал.4 НРД 2023-2025 предвижда възможност за маловажни случаи на нарушения наказващият орган да не налага наказание, а да направи предписание за отстраняване на съответното нарушение и да предупреди нарушителя, че при повторно извършване на нарушение ще му бъде наложена санкция. Легална дефиниция на понятието „маловажни случаи“ за целите на НРД - чл.449, ал.4, е дадена в §1, т.4 от Допълнителните разпоредби (ДР). Процесният случай не попада в обхвата на това определение (б. „а“), поради което и към него е неприложима нормата на чл.449, ал.4 НРД 2023-2025.

По изложените доводи съдът приема, че Заповед за налагане на санкции №РД-253С-305/12.09.2025г. е законосъобразен административен акт и като такъв, не подлежи на отмяна.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, Второ отделение, 25^{-ти} състав,

РЕШИ

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР МЛАДОСТ МЕД 1“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], срещу ЗАПОВЕД за налагане на санкции №РД-253С-305/12.09.2025г. на управителя на Националната здравноосигурителна каса.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на РБългария в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ

Боряна Петкова